

lőnítmény Lucska Vilmos vezetésével és 200 rendőr Kubissy rendőrőrnök vezetésével. A híreszteléseket megerősítette, hogy a Királyi Palotában – az erődben – huzamosabb ideje ott tartózkodott Hitschler SS-rendőrtábornok és Gojtstein SS-örnagy, a politikai szekció vezetője.

Stöckler és Domonkos minderről részletesen tájékoztatta Szalait. Szalay megpróbálta rábeszélni Vajna Ernőt, hogy vesse el a sötét tervet, de eredménytelenül. Ekkor kapcsolatba lépett Schmidhuber tábornokkal, az SS-Feldheerenhalle páncélosadosztály parancsnokával, akinek politikai nézetei a jelek szerint különböztek a Magyarországon állomásozó német tábornokok nézeteitől. Szalai így írta le a budapesti gettó megmentésére irányuló erőfeszítéseit a háború után a népbíróság előtt tett vallomásában:

Két nappal a gettó felszabadulása előtt, a késő délutáni órákban az egyik rendőrtiszt a Városháza óvóhelyén lévő hivatali helyiségembe sietett, és közölte, hogy a Royal Szálló épületében készen áll kb. 500 német katona, 22 pártszolgálatos, és be akarnak vonni 200 rendőrt még aznap éjjel elkövetendő géppisztolyos tömeggyilkosságra. Egyben azt is közölte, hogy ha percekben belül nem intézkedem, úgy az akciót a szállodában felsorakozott alakulatok elkezdik.

Ugyancsak a Városháza óvóhelyén tartózkodott Szabó Károly, aki Wallenberg svéd követségi titkár és énközöttem összekötő volt. Vele is megtárgyaltam a tervezett aljas tömeggyilkosság megakadályozásának tervét. Elmentem dr. Vajna Ernőhöz, aki közölte velem, hogy tudomással bír az akcióról – de nem akadályozza meg.

A Városháza óvóhelyén tartózkodott Schmidhuber német tábornok, az SS-Feldheerenhalle nevű hadosztálynak a parancsnoka, aki az én benyomásom szerint távol tartotta magát az itt lévő német politikai tábornokoktól.

Fritz nevű német főhadnagy útján, aki a tolmácsa volt, azonnal kihallgatást kértem tőle. Megkérdeztem, hogy van-e tudomása a gettóban készülők akcióról, és egyben azt is közöltem vele, hogy az ő alakulatainak tagjai is fel vannak sorakozva a Royal Szállóban. Figyelmeztettem, hogy Wallenberg közlése szerint, amennyiben ezt a gonosztettet nem akadályozza meg, rajta a felelősség, és nem mint katonát, hanem mint gyilkost vonják felelősségre. Erre magához rendelte Lucska Vilmos borbélysegéd pártszolgálatost, aki mint a VII. kerület nyilas irányítója vezette volna az egész akciót. Úgyszintén magához rendelt egy Mummi nevezetű német századost, aki a Royal Szállóban székelt, és a németeket irányította volna. Ugyancsak behívatta dr. Vajna Ernőt és Kubissy rendőrfelügyelőt, akiket az én személyes tiltakozásom következtében kényszerített e gonosztett megakadályozására.

Mummi helyett Lucska Vilmostal egy német őrmester jelent meg. Schmidhuber a német őrmestert azonnal letartóztatta, ellenben dr. Vajna Ernő Lucska Vilmost futni hagyta. Életem legboldogabb pillanata következett be, amikor sikerült ezt a rettenetes gonosztettet megakadályoznom. Úgy gondolom, a történelmi igazság kedvéért el kell mondanom, hogy kb. 120 000 ember, akik a budapesti izraelita hitfelekezetnek tagjai, életben maradásukat kö-